

ADLİ MUHASEBE İLE İLGİLİ ULUSAL LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (2004-2020)*

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif ALTUNAY^a

Bibliyometrik Araştırma
(Bibliometric Research)

*Muhasebe ve Vergi
Uygulamaları Dergisi*
Kasım 2021; 14 (3): 1261-1298

ÖZ

Son yıllarda muhasebe hilelerindeki ve çözümünü muhasebe bilgisini gerektiren muhasebe uyumsuzluklarındaki artış nedeniyle adli muhasebe mesleğinin önemi artmıştır. Ancak bu meslek Türkiye’de beklenenden daha yavaş gelişmektedir. Türkiye’de adli muhasebe mesleğinin gelişmesi için adli muhasebenin uygulamalarına yönelik daha çok akademik çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır. Adli muhasebe alanında yapılan akademik çalışmalar kitaplar, makaleler, tezler ve bildirilerden oluşmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye’de 2004-2020 yılları arasında adli muhasebe alanında yazılmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz yapılarak bu alandaki bilimsel yönelimlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi tez tarama sayfalarında tez adında ve dizininde “adli muhasebe” geçen tezler taratılmış ve 52 adet yüksek lisans, 11 adet doktora tezine erişilmiştir. Bu kapsamda erişilen tezler, şekil ve içerik özellikleri, danışmanları, yazarları ve üniversiteleri yönünden analiz edilerek, ortaya çıkan sonuçlar yorumlanmıştır. Çalışma sonucunda, tezlerin anahtar kelimelerinde en çok “adli muhasebe” ve “uzman tanıklık” kavramlarının kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca tezlerde en çok ele alınan konunun “adli muhasebe farkındalığı” olduğu, en az ele alınan konunun ise “adli muhasebe eğitimi” olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Sözcükler: Adli Muhasebe, Bibliyometrik Analiz, Yüksek Lisans Tezi, Doktora Tezi.

JEL Kodları: I23, M41, M42.

APA Stili Kaynak Gösterimi:

Altunay, M. A. (2021). Adli Muhasebe ile İlgili Ulusal Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2004-2020). *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*. 14 (3), 1261-1298.

* Makalenin gönderim tarihi: 25.04.2021; Kabul tarihi: 08.09.2021, iThenticate benzerlik oranı %17
^a Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, mehmetaltunay@sdu.edu.tr
ORCID: [0000-0002-0729-1686](https://orcid.org/0000-0002-0729-1686).

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF NATIONAL MASTER/PH.D. DISSERTATIONS ABOUT FORENSIC ACCOUNTING (2004-2020)

ABSTRACT

In recent years, the importance of the forensic accounting profession has increased due to the increase in accounting frauds and accounting disputes that require accounting knowledge. However, this profession is developing more slowly than expected in Turkey. There is a need for more academic studies on forensic accounting practices for the development of the forensic accounting profession in Turkey. Academic studies in the field of forensic accounting consist of books, articles, dissertations, and papers. In this study, master's and doctoral dissertations written in the field of forensic accounting in Turkey between 2004-2020 were examined. Within the scope of the research, it is aimed to examine the scientific trends in this field by using the bibliometric analysis technique, which is among the qualitative research methods. In the dissertation scanning application of the National Thesis Center of the Council of Higher Education, the dissertations with "forensic accounting" in the dissertation name and index were scanned. 52 master's and 11 doctoral dissertations were accessed. In this context, the dissertations accessed were analyzed in terms of form and content features, advisors, authors, and universities, and the results were interpreted. As a result of the study, it was determined that the concepts of "forensic accounting" and "expert testimony" were mostly used in the keywords of those dissertations. In addition, it has been revealed that the most discussed subject in those dissertations is "forensic accounting awareness", and the least discussed subject is "forensic accounting education".

Keywords: Forensic Accounting, Bibliometric Analysis, Master's Dissertation, Doctoral Dissertation.

JEL Codes: I23, M41, M42.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Postgraduate education and training include master's degrees and doctorate degrees after undergraduate education. Postgraduate education is provided by the universities. Master's and doctorate degrees are completed by the student's oral defense in front of a scientific jury. The dissertation prepared at the end of the master's degree is called "master's dissertation" while the dissertation prepared at the end of the doctorate is called "doctoral dissertation". While these dissertations can be opened to access according to the initiative of the author before, since 2018, they have had to be made available for public use electronically, as per the legislation, unless a confidentiality decision is made by the authorized institutions or organizations (Higher Education Law, 1981, Additional Article 40). In Turkey, to the year 2021, 464.297 master's dissertations and 114.060 doctoral dissertations have been written (tez.yok.gov.tr, 2021). The subject of this study is dissertations written in the field of "forensic accounting" between the years 2004 and 2020 in Turkey.

In recent years, accounting scandals and legal problems that require accounting knowledge and skills have made the forensic accounting profession more important (Bozkurt, 2000, p.57). Forensic accounting is a profession that provides professional services to individuals, institutions, who need to detect and prevent frauds in businesses. This profession also provides courts and lawyers to resolve legal disputes before and during the litigation process (Özkoç, 2005, p.70). Forensic accountants are often referred to as "Certified Public Accountants (CPAs)", who perform "analysis, make an examination, conduct investigation, audit or inquiry processes" to reach the truth (Pazarçeviren, 2005, p. 2). Although forensic accounting and fraud auditing are generally considered synonymous with each other, to Crumbley (2015: 25), a "forensic accountant may take on fraud auditing engagements and maybe a fraud auditor, but he or she also will use other accounting, consulting, and legal skills in broader engagements".

Forensic accountants are skilled in accounting science and may help to dispute parties, lawyers and courts understand the application of accounting matters to law and dispute issues (Telpner and Mostek, 2003, p.1). The presence of forensic accountants in a lawsuit will reduce the cost of the lawsuit and enable the case to be resolved in a short time (Crumbley, 2005, p. 47).

Forensic accounting has three service areas. These are (Yazarkan and Yerdelen Kaygın, 2016: 165):

- a) Investigative accounting/fraud research-audit service provided to individuals and institutions in need.
- b) Consultancy and litigation support service provided to the dispute parties.
- c) Expert witness/expert testimony provided to the court or the parties to the case.

Literature on Research

There are some bibliometric analyses of dissertations written on forensic accounting and its samples in the domestic literature. These studies include the education of forensic accounting (Kıllı, 2016) and dissertations written in the field of accounting fraud (Selimoğlu & Altunel, 2019; Ünal Uyar, 2018; Ürgüp, 2020). According to the results of these studies, it can be said that most dissertations are done in Marmara University and Okan University, and the dissertations are generally concentrated in 2011 and after 2013.

In the bibliometric analysis of dissertations written in the field of accounting auditing, internal audit (Kaya, 2019) and integrated reporting (D. Doğan, 2020) were examined. In these studies, it is revealed that the issue of

internal audit is the most discussed issue and most maximum dissertations are written in Marmara University.

Bibliometric studies on general accounting dissertations (Alkan, 2014; Ö. Doğan & Altınkaynak, 2019; S. Erdoğan et al., 2016; Kızılyalçın, 2020; Koç & Yüncü, 2020; Nalçın & Can, 2016; Öztürk & Güleç, 2019; Şahin & Karaaslanoğlu, 2019; Yeşil & Akyüz, 2018) reveal that most of the dissertations were written at Marmara University. In addition, it is learned that the questionnaire technique is generally used in these studies, and the issue of accounting standards was the most discussed subject.

In the study analyzing the dissertations on accounting education (Cavlak et al., 2021), it is revealed that the dissertations mostly deal with vocational education, vocational high schools, trade high schools, and vocational schools.

In studies analyzing the dissertations on accounting standards (Çoban Çelikdemir, 2019; B. Doğan & Hilal, 2019; Durgut & Pehlivan, 2018; Güngörmüş, 2016), it is emphasized that construction accounting standards and standards for tangible fixed assets are dominant. In addition, it is concluded that there is no dissertation about some accounting standards.

It is emphasized that most of the dissertations are written in the field of cost accounting in studies (Fidan & Ağırbaş, 2018; Koçyiğit & Şenay, 2018) analyzing the dissertations on accounting practices in health institutions.

Method of The Research

This study is conducted to find an answer to the question "what is the tendency in forensic accounting-related dissertations prepared between the years of 2004-2020 in Turkey?". The study aims to analyze the bibliometric analysis of the national master/Ph.D. dissertations, which are written in the field of forensic accounting, and to identify the scientific trends in Turkey about forensic accounting in a systematic way. Bibliometric research aims to reveal the main movement areas of scientific communication by applying quantitative methods to a scientific discipline or subject area (Yalçın & Esen, 2016: 101). The results of this study reflect the current dissertations. This study includes only the dissertations that have the word "forensic accounting" in their names and indexes. It is hoped that this study will contribute to the literature as a study that analyses the dissertations written in the field of forensic accounting between 2004 - 2020.

Findings of The Research

The results obtained as a result of the analysis and examinations are briefly given below. Most of the dissertations were written in Istanbul and Marmara Universities. Dissertations are generally written in Turkish. While the distribution of dissertation authors by gender is almost equal in master's dissertations, the number of male authors is three times higher than female

authors in doctoral dissertations. The concepts of "forensic accounting", "cheating" and "expert testimony" are mostly used keywords of the dissertations. Looking at the relationship between dissertation advisors and dissertations, doctoral dissertations are mostly written by professor-titled advisors, while assistant professor-titled advisors mostly write master's dissertations. While Prof. Dr. Nejat Bozkurt dictated the most dissertation in this field, five advisors wrote more than one dissertation. While the subject of "forensic accounting awareness" is mostly addressed in the dissertations, the least addressed subject is "education of the forensic accounting profession". In dissertations, the questionnaire is the most used technique, the least is the interview technique as a data collection tool. CPAs and case files are the two most important data sources included in the research scope of dissertations. It can be said that CPAs are preferred since they are the closest profession to perform the forensic accounting profession. It can be stated that the case files are the most important documents in which the applications of forensic accounting towards court can be followed.

Conclusion

It is not possible to say the exact number of dissertations written in the field of forensic accounting, the variety of the subjects they deal with, and the scope of the research are sufficient. Especially due to the need in practice, the standard, competence, and legislation of forensic accounting should be established as soon as possible. For this, there is need for literature on every subject in the field of forensic accounting.

Today, forensic accounting services such as expert witness, expert testimony, fraud auditing, and litigation support consultancy are practically carried out by accountants. However, a lot of work is needed to both determine the economic equivalents and quality of these services.

Forensic accountants will play an important role in resolving disputes and detecting fraud in courts. A standard and competency should be established for the profession's infrastructure to be built on solid foundations. In addition, the legislative infrastructure will make the profession more important. Today, accountants work in courts to assist in forensic accounting matters. As academic studies on the field of forensic accounting are carried out, the perspective towards the profession will increase positively. In future studies, orientation to the field of litigation support will improve the profession.

1. GİRİŞ

Lisansüstü eğitim ve öğretim, lisans eğitimi ve öğretimi sonrası görülen yüksek lisans ve doktora kapsamaktadır. Lisansüstü eğitim ve öğretim üniversitelerin enstitüleri tarafından verilmektedir. Master olarak da bilinen yüksek lisans eğitim ve öğretimi, kişiye bilim uzmanlığı unvanı kazandıran “Bir lisans öğretimine dayalı, eğitim-öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretim” olarak, doktora ise “lisansa dayalı en az altı veya yüksek lisans mezunlarınca en az dört yarıyılık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretim” olarak tanımlanmaktadır (YÖK, 1981, md. 3). Yüksek lisans ve doktora tamamlamanın şartı öğrenci tarafından danışman gözetiminde bağlı bulunulan enstitü yazım kurallarına uygun bir şekilde hazırlanan tezin, oluşturulan bilimsel bir jüri önünde sözlü savunulması sonucunda tamamlanır. Yüksek lisans sonunda hazırlanan teze “yüksek lisans tezi” veya “master tezi” denilirken, doktora sonunda hazırlanan teze ise “doktora tezi” denilmektedir. Bu tezler daha önce yazarın inisiyatifine göre erişime açılabilirken, 2018 yılından itibaren yetkili kurum veya kuruluşlar tarafından gizlilik kararı getirilmedikçe mevzuat gereği elektronik olarak erişime açılmak zorundadır (YÖK, 1981, md. Ek madde 40). Türkiye’de 2021 yılı itibarıyla 464.297 adet yüksek lisans tezi, 114060 adet doktora tezi yazılmıştır (“Ulusal Tez Merkezi Tez Türüne Göre İstatistikler”, 2021). Bu çalışmanın konusunu 2004-2020 yılları arasında Türkiye’de yazılmış “adli muhasebe” alanındaki tezler oluşturmaktadır. Bu tezler ile ilgili yapılacak değerlendirme çalışmaları araştırmacıların yayın performansını ölçmenin yanında çalışma alanının bilimsel yönelimine ilişkin de çıkarımlar yapmaya imkan sağlamaktadır (Al, 2008, s. 265).

Son yıllarda daha çok görülen muhasebe skandalları ve çözümünü muhasebe bilgisi ve yeteneğini gerektiren yasal sorunlar adli muhasebe mesleğini daha önemli hale getirmiştir (Bozkurt, 2000, s. 57). Aslı “forensic accounting” olan adli muhasebe, işletmelerdeki hilelerin tespit edilmesinde ve önlenmesinde, dava öncesi ve dava sürecindeki hukuki uyuşmazlıkların çözümünde ihtiyaç duyan kişi, kurum, mahkeme ve avukatlara profesyonel olarak hizmet veren bir meslektir (Özkoç, 2005, s. 70). Adli muhasebeciler genellikle, gerçeğe ulaşmak için “analiz, inceleme, soruşturma, denetleme veya sorgulama işlemlerini” gerçekleştiren “Sertifikalı Kamu Muhasebecisi” (CPA)’lara denilmektedir (Pazarçeviren, 2005, s. 2). Adli muhasebe ve hile denetimi genellikle birbiriyle eş anlamlıymış gibi ele alınsa da adli muhasebecilik, hile denetimini de kapsayan ancak hile denetimine ek olarak üst düzey muhasebe, danışmanlık ve hukuk becerileri gerektiren bir meslektir (Crumbley vd., 2015, s. 25).

Adli muhasebeciler, muhasebe biliminde ustalaşmış ve uyuşmazlık taraflarına, avukatlara ve mahkemelere, muhasebe konularının hukuka ve uyuşmazlık konularına uygulanmasını anlamaları için yardımcı olabilen

kişidir (Telpner ve Mostek, 2003, s. 1). Adli muhasebecilerin bir davada bulunması dava maliyetini düşürecek ve davanın kısa sürede çözüme kavuşmasını sağlayacaktır (Crumbley, 2005, s. 47). Adli muhasebenin temelde üç hizmet alanı bulunmaktadır. Bunlar (Yazarkan ve Yerdelen Kaygın, 2016, s. 165):

- a) İhtiyaç duyan kişi ve kurumlara verilen **araştırmacı muhasebe/hile araştırması-denetimi** (investigative accounting/fraud investigation-audit) hizmeti: Araştırmacı muhasebecilik, genelde Örneğin; iş gören hırsızlığı, gayrimenkul dolandırıcılığı, sigorta dolandırıcılığı, rüşvetçilik, suç tatbikatına ilişkin soruşturmalar gibi cezai konuların incelenmesiyle ilgilenir (Pazarçeviren, 2005, s. 5). Adli muhasebecinin araştırmacı muhasebecilik hizmeti “şüpheli veya bilinen bir uygunsuzluğun belgelere veya tanıklara dayanarak kim tarafından, ne şekilde, ne zaman, nerede, nasıl olarak ve niçin yapıldığına/olduğuna ilişkin gerçekçi bilgilerin ayrıntılı olarak ortaya konulması” şeklinde ifade edilebilir (Golden vd., 2011, s. 37). Araştırmacı muhasebecilik hizmeti, derinlemesine muhasebe ve hile bilgisine sahip, verileri analiz ederek hileleri ortaya çıkarabilecek bilişim yeteneklerine haiz, elde ettiği verileri öğretici bir üslupla aktarabilecek iletişim yeteneğini kullanabilen, tanıkları sorgulayabilen, delilleri toplayabilen ve soruşturma süreçlerinin hukuki yönünü bilen adli muhasebeciler tarafından verilebilir (Manning, 2005, s. 515).
- b) Uyuşmazlık taraflarına verilen **danışmanlık ve dava desteği** (litigation support) hizmeti: Dava desteği hizmeti, adli muhasebenin davaların çözüme bağlanması sürecinde davanın taraflarına verdiği hizmettir. Adli muhasebeci, dava sırasında yalnızca bir avukata ve müvekkiline danışman olarak veya bir uzman olarak görüş kanıtı sağlayan biri olarak işe alınabilir (Telpner ve Mostek, 2003, s. 2). Dava desteği hizmeti, uyuşmazlığın taraflarınca dava başlamadan önce veya dava sürecinde talep edilebilir (Bekçioğlu vd., 2013, s. 7). Dava destek hizmetinin kapsamı, dava ile ilgili verilerin ilgili, yeterli ve gerçeğe uygun şekilde toplanması, analiz edilmesi ve analiz sonuçlarının davaya etki edecek şekilde sunulmasına yardım edilmesidir (Bozkurt, 2000, s. 57).
- c) Mahkemeye veya davanın taraflarına verilen **bilirkişilik/uzman tanıklık** (expert witness) hizmeti: Adli muhasebecinin bilirkişi olarak verebileceği hizmet, muhasebe boyutu olan davaların çözümünde gerekli olan teknik ve özel bilgiyi sağlamak amacıyla mahkeme adına dava konusu olayların araştırılması ve delillerin değerlendirilmesidir (Deryal, 2012, s. 47; Kısacık, 2018, s. 300). Diğer bir ifade ile bilirkişilik yapan adli muhasebeciler, “dava konusu ile ilgili gerekli araştırmaları yaparak, verileri toplayarak,

toplanan verileri analiz ederek, analiz sonuçlarını mahkemeye aydınlatıcı ve öğretici bir biçimde yansıtarak” hakimın davayı çözümlemesine yardımcı olurlar (Aksu vd., 2008, s. 64). Uzman tanıklık olarak ifade edilen bu hizmetin hukuk usulünde “uzman görüşü”, ceza usulünde “uzman mütalaası” veya taraf bilirkişisi şeklinde karşılıkları bulunmaktadır (Deryal, 2012, ss. 261-264). Uzman görüşü görülmekte olan davanın taraflarınca ücret karşılığı alınmış, görüşü alan tarafın iddialarını destekleyen veya karşı tarafın iddialarını çürüten bilimsel kanıtları barındıran, bilimsel bir nitelikte yazılmış ve doğruluğu yazanın akademik ve mesleki itibarıyla sabit bir belgedir (Çankaya vd., 2014, s. 74; Meriç ve Erkuş, 2016, s. 321; Özdemir ve Yıldırım, 2017, s. 104; Yazarkan ve Yerdelen Kaygın, 2016, s. 166). Bilirkişilik ile uzman tanıklık özünde aynı işi yapıyor görünse de bilirkişi, mahkemenin atadığı ve ücretini ödediği, uzman tanıklık ise dava taraflarının tuttuğu ve ücretini ödediği bir hizmettir. Uzman görüşü, bilirkişilerin verdikleri görüşlerin bir sağlaması niteliğinde olduğu değerlendirildiğinde hakimın kararının doğruluk seviyesini artırıcı bir etkisi olabilir (Altunay, 2014, s. 53)

Adli muhasebecinin klasik bir denetçi veya serbest muhasebeci mali müşavirden (SMMM) farklı olarak sahip oldukları yetenekler ve özellikler aşağıdaki gibi sıralanabilir (Singleton ve Singleton, 2010, s. 49):

- Sahip olduğu ilk bilgilerle hileleri tanıyabilir.
- Bir olayın finansal boyutunu tanımlayabilir.
- Soruşturma tekniklerine hakimdir.
- Kanıt toplama ve değerlendirme becerisine sahiptir.
- Sorunun çözümü amacıyla finansal bilgileri yorumlayabilir.
- Elde ettiği bulguları iletişim kurallarına uygun şekilde sunabilir.
- Muhasebe konusunda muhasebe ve denetim standartlarını aşan bir araştırma anlayışına sahiptirler.

Çalışmanın amacı, 2004-2020 yılları arasında adli muhasebe alanında yazılmış adında ve dizininde “adli muhasebe” geçen ulusal lisansüstü tezlerin yazınölçme ve değerlendirme (bibliyometrik) analiz yöntemiyle Türkiye’deki adli muhasebenin bilimsel yönelimlerini sistematik bir şekilde incelemektir. Çalışmada öncelikle adli muhasebe kavramı ele alınmış, muhasebe alanında yapılmış bibliyometrik analiz çalışmalarına ilişkin literatür taraması verilmiş, son olarak da yapılan bibliyometrik analizin bulgularına yer verilmiştir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Literatürde muhasebe yayınlarını konu alan bibliyometrik çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalardan bazılarında ait özetler kronolojik olarak aşağıda verilmiştir.

Chung, Pak ve Cox (1992) çalışmalarında, muhasebe literatüründe herhangi bir bibliyometrik düzenliliğin olup olmadığını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmalarında 14 adet önde gelen muhasebe dergisinin 1968-1988 yılları arasındaki yayınlarını analiz etmişlerdir. Çalışma sonucunda n tane makale yayınlayan yazarların sayısının, bir makale yayınların yaklaşık $1/n$ 'incisi olduğu ve en üretken yazarların ABD'nin yedi bölümünde yer alan doktora kökenlilerden oluştuğu ortaya konulmuştur.

Moya ve Prior (2008) çalışmalarında, İspanyol dergilerinde yayınlanan muhasebe makalelerinin bilimsel yönelimi tespit etmeyi amaçlamışlardır. Bu amaçla 1996-2005 yılları arasında yayınlanan 403 yayını analiz etmişlerdir. Çalışma sonucunda, muhasebe akademisyenlerinin makul bir araştırma üretimi düzeyine sahip olduğu, muhasebe alanına ait dergilerde ve yazarların üniversite bölümlerine ve bu bölümlerde geliştirilen doktora programlarına ilişkin bazı kurumsal faktörlerin önemli derecede yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

Orhan ve Öndeş (2010) çalışmalarında, yurtdışında muhasebe ve finansman konularında yapılmış olan doktora tez çalışmalarını, Türkçe'ye çevrilmiş haliyle toplu bir şekilde sunmayı amaçlamışlardır. Çalışmada, 1985 ve 1997 yılları arasında tamamlanan doktora tezlerini incelemişlerdir. Çalışmada tezler çeşitli özelliklerine göre sınıflandırılmışlardır.

Erdoğan (2010) çalışmasında, muhasebe ve finansman alanında Türkiye'de yayınlanan yayınları bibliyografya olarak sunmayı amaçlamıştır. Çalışmada, kitap, makale, tez diğer eserler yazar soyadına göre sıralanmıştır.

Catapan, Sherer ve Espejo (2010) çalışmalarında, seçilmiş dergilerde yayınlanan makalelerin eğilimlerini ve metodolojik konularını analiz etmeyi amaçlamışlardır. Çalışmada 2000-2009 yılları arasında yayınlanan 31 makale bibliyometrik analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Çalışmada yapılan yayınlar arasında normatif nitelikteki makalelerin bulunmadığı ve çalışma kağıtlarına yönelik vaka incelemelerinin az olduğu vurgulanmıştır.

Martins, do Nascimento João ve Marion (2012) çalışmalarında, dünya çapında Uluslararası Finansal Raporlama Standartları alanında nelerin araştırıldığını, bu tür araştırmaları yürütenleri, hangi araştırmaların daha güçlü etki yarattığını, hangi dergilerde bu konuda daha fazla makalenin yer aldığını belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada 297 makale analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda, daha üretken yazarların mutlaka en etkili olanlar olmadığı, üretimin büyük çoğunluğu 2006 yılından itibaren

gerçekleştiği ve en fazla yayının Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Avustralya ve İngiltere’de yapıldığı ortaya konulmuştur.

Alkan (2014) çalışmasında, Türkiye’deki üniversitelerde muhasebe alanında yapılmış kayıtlı ve ulaşılma olanağı bulunan lisansüstü tezlerin; künyesini, alana katkılarını, içerik ve konu açısından zaman içindeki yönelimini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, 1984 ve 2012 yılları arasında tamamlanmış ve erişilebilir 656 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda çalışmaların yayımlandıkları dönemde gündemde olan konulara göre odaklandıkları, Marmara Üniversitesi’nin en verimli üniversite olduğu ve çalışmaların yüzde yirmi ikisinde uygulama örneği bulunmadığı ortaya çıkmıştır.

Güngörmüş (2016) çalışmasında, muhasebe standartları alanında Türkiye’de yüksek lisans ve doktora düzeyinde yapılan tezlerin analizinin yapılarak içerik açısından zaman içindeki yönelimini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada, 1984 ve 2015 yılları arasında tamamlanmış 312 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, muhasebe standartlarının Türkiye’deki gelişimine göre tez konularının farklılaştığı, bazı standartlarla ilgili ise çalışma yapılmadığı ortaya konulmuştur.

Nalçın ve Can (2016) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe alanında yazılan doktora tezlerini incelemeyi ve tezlerdeki genel yönelimleri açığa çıkarmayı amaçlamışlardır. Çalışmada, 2006 ve 2012 yılları arasında tamamlanmış 309 doktora tezi incelenmiştir. Çalışma sonucunda, tezlerin çoğunluğunun finansal muhasebe alanında Marmara Üniversitesi ile İstanbul Üniversitesi’nde yazıldığı, takip eden sıralamadaki tezlerin ise maliyet ve yönetim muhasebesi alanında Dokuz Eylül Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi’nde yazıldığı vurgulanmıştır.

Kıllı (2016) çalışmasında, adli muhasebe eğitimi konusunda yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, 18 yüksek lisans ve 6 doktora tezi ele alınmıştır. Çalışma sonucunda 2004 yılında ilk tezin yazıldığı adli muhasebe alanında 2011 yılında bir yoğunlaşmanın yaşandığı ileri sürülmüştür.

S. Erdoğan, Solak ve Erdoğan (2016) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe alanında 2005 ve 2015 yılları arasında tamamlanmış doktora tez çalışmalarında tercih edilen araştırma yöntemlerini alan ve metodolojik olarak sınıflandırılmasını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, 196 doktora tezi incelenmiştir. Çalışma sonucunda, en çok finansal muhasebe, maliyet muhasebesi ve denetim alanında tez yazıldığı, veri toplamada en çok anket, örnek olay ve arşiv tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Durgut ve Pehlivan (2018) çalışmalarında, muhasebe standartları alanında Türkiye’de lisansüstü tezlerin içerik analizinin yapılmasını amaçlamışlardır. Çalışmada, 1987 ve 2017 yılları arasında tamamlanmış 222 lisansüstü tez

incelenmiştir. Çalışma sonucunda, ilk tezin 1987 yılında yazıldığı, en çok tezin 2010 yılında yazıldığı, 2006 yılından sonra muhasebe standartları alanında tez yazımının arttığı belirtilmiştir.

Fidan ve Ağırbaş (2018) çalışmalarında, Türkiye’de sağlık kurumlarında muhasebe ve finansman alanında yapılan çalışmaları incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, 1992 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 218 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışmada, tezlerin çoğunlukla yüksek lisans tezi olarak yazıldığı, 2014 yılının en çok tez yazılan yıl olduğu ve tezlerin en çok maliyet muhasebesi alanında yazıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çil Koçyiğit ve Şenay (2018) çalışmalarında, Türkiye’de sağlık yönetimi bilim dalında muhasebe ve finansman alanında yapılan tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, 1978 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 179 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, tezlerin konu olarak en çok Maliyet Muhasebesi alanında yazıldığı, üniversite olarak ise en çok Beykent Üniversitesi’nde yazıldığı tespit edilmiştir.

Ünal Uyar (2018) çalışmasında, muhasebe hata ve hileleri konusunda Türkiye’de lisansüstü tezlerin incelenmesini amaçlamıştır. Çalışmada, 1998 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 47 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışmalarda genellikle anket tekniğinin kullanıldığı, çoğunlukla SMMM’lere yönelik çalışma yapıldığı, hisse senetlerinin analizinin de en çok başvurulan yöntemlerden olduğu görülmüştür.

Yeşil ve Akyüz (2018) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe alanında yapılan doktora tezlerini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, 1983 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 320 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, en fazla doktora tezinin Marmara Üniversitesi’nde yazıldığı, tez danışmanlarının en çok Profesör Doktor unvanlı öğretim üyelerinden oluştuğu, konuların ise daha çok Tarımsal Faaliyet Standardı, faaliyet tabanlı maliyetleme ve adli muhasebecilik konularından seçildiği tespit edilmiştir.

Tektüfekçi (2019) çalışmasında, Türkiye’deki endüstri 4.0 odaklı elektronik muhasebe (e-Muhasebe) uygulamalarını ele almayı amaçlamıştır. Çalışmada Web of Science (WOS) veri tabanından alınan “E-Muhasebe” literatürü BibExcel yazılımı kullanılarak bibliyometrik analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda Türkiye’de bu alanda az sayıda çalışmanın yapıldığı ve bibliyometrik analizlerin yapılmadığı, yapılan çalışmalarda da son yıllarda yapıldığı ortaya konulmuştur.

Chiu, Liu, Muehlmann ve Baldwin (2019) çalışmalarında, Muhasebe Bilgi Sistemleri (AIS) dergilerinde çalışılan muhasebe alanları ve kullanılan yöntemler ve incelenen gelişen teknolojiler hakkında akademik katkı sunmayı amaçlamışlardır. Bu amaçla çalışmada, 2004-2016 yılları arasında

muhasebe alanındaki altı dergide yayınlanan 681 makale analiz edilmiştir. Çalışmada, bu dergilerin tekil bir odak noktası olmadığını, yayınladıkları makalelerin genişliğini kapsadığı sonucuna varılmıştır.

Doğan ve Hilal (2019) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe standartları alanında yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada 2010 ve 2019 yılları arasında tamamlanmış 79 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, tez yazarlarının çoğunluğunun erkek araştırmacılardan oluştuğu, en çok çalışmanın 2016 yılında yapıldığı, tezlerin genelinen Türkçe yazıldığı, inşaat sektörüyle ilgili standartların konu olarak ilk sırada yer aldığı vurgulanmıştır.

Doğan ve Altınkaynak (2019) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe ve finansman alanında yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, 1995 ve 2017 yılları arasında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı’nda tamamlanmış 247 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışmada, belirlenen yıl aralığında en çok tezin muhasebe alanında yazıldığı, tezlerin en çok 2015 yılında yazıldığı, tez yazım dilinin genellikle Türkçe olduğu, danışmanların çoğunlukla Dr. Öğretim Üyesi unvanlı öğretim üyelerinden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır.

Güleç ve Öztürk (2019) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe alanında yazılan lisansüstü tezleri ve uluslararası alan endekslerinde taranan dergilerde yayınlanan makaleleri karşılaştırmayı amaçlamışlardır. Çalışmada, 2013 ve 2017 yılları arasında tamamlanmış 613 lisansüstü tez ve 150 makale incelenmiştir. Çalışma sonucunda, muhasebe alanında tamamlanan tez konuları ile uluslararası muhasebe dergilerinde yayımlanan makale konuları arasında önemli farklılıkların bulunduğu görülmüştür. Bu bağlamda dünyada muhasebe alanında en çok kurumsal yönetim konuları gündeme gelirken, Türkiye’deki çalışmalarda ise genellikle muhasebe standartları, vergi mevzuatı ve denetim konularının gündeme geldiği görülmüştür.

Kaya (2019) çalışmasında, Türkiye’de denetim alanında yazılmış olan doktora tezlerini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, 1995 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 128 doktora tezi incelenmiştir. Çalışma sonucunda, en çok tercih edilen konunun “iç denetim/iç denetçi” olduğu, en az ilgi gören denetim konularının ise “denetim komitesi”, “bilgi teknolojileri denetimi” ve “kamu denetimi/kamu denetçisi” olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmada ayrıca, en fazla sayıda doktora tezinin Marmara Üniversite’sinde yazıldığı ve tezlerde genellikle “ampirik araştırma” yaklaşımının seçildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Selimoğlu ve Altunel (2019) çalışmalarında, Türkiye’de finansal tablo hileleri ve hile denetimi konularında yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, 2008 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 65 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, tezlerde genellikle adli

muhasebeye yönelik kavramların açıklanmaya çalışıldığı, hata, hile, hile denetimi, yaratıcı muhasebe, adli muhasebe, adli muhasebecilik mesleği, adli muhasebeye ilişkin düzenlemeler gibi konuların yoğun bir şekilde incelendiği ve tez çalışmalarının 2013 yılı ve sonrasında arttığı ortaya çıkmıştır.

Şahin ve Karaslanoglu (2019) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe alanında yazılmış lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada 2013 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 623 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, muhasebe alanında yazılmış lisansüstü tezlerin en çok Marmara ve Okan Üniversite’lerinde ve muhasebe standartları ve uygulamaları konularında yazıldığı tespit edilmiştir.

Çoban Çelikdemir (2019) çalışmasında, Türkiye’de muhasebe standartları konusunda yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada 1991 ve 2018 yılları arasında tamamlanmış 555 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, KOBİ UFRS/TFRS, stoklar, inşaat işletmelerinde muhasebe, maddi duran varlıklar ve konsolidasyon konularının en fazla çalışma yapılan alanlar olduğu ve 5 adet standart ile ilgili hiç tezin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Ezenwoke, Ezenwoke, Eluyela ve Olusanmi (2019) çalışmalarında, muhasebe bilgi sistemi (MBS) literatürünün hacmini ve etkisini nicel olarak analiz etmeyi amaçlamışlardır. Çalışmalarında, 1975 – 2017 yılları arasında yayınlanan 420 makale, 37 kitap bölümü, 23 belge incelemesi ve 216 bildiriye analiz etmişlerdir. Çalışma sonucunda MBS araştırma yayınlarının hacminde istikrarlı bir büyüme olmadığı, Malezya’nın MBS araştırmalarına en çok katkıda bulunan ilk 10 ülke arasında yer alan tek gelişmekte olan ülke olduğu, Çin ve Endonezya’nın da gelişmekte olan ekonomiler olduğu ortaya çıkmıştır.

Iandolo, Vito, Loia, Fulco ve Calabrese (2020) çalışmalarında,

Doğan (2020) çalışmasında, Türkiye’de entegre raporlama konusunda yazılan lisansüstü tezleri ve makaleleri incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada 2010 ve 2020 yılları arasında tamamlanmış 38 lisansüstü tez ve 26 makale incelenmiştir. Çalışma sonucunda, entegre raporlama konusunda ilk tezin 2016 yılında, en fazla tezin ise 2019 yılında; ULAKBİM veri tabanında taranan ilk makalenin 2012 yılında, en fazla makalenin ise 2018 yılında yayınlanmış olduğu, en çok makalenin Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi’nde, en fazla tezin ise Marmara Üniversitesi’nde yazıldığı tespit edilmiştir.

Kızıyalçın (2020) çalışmasında, Türkiye’de çağdaş maliyetleme yöntemleri alanında muhasebe finansman dergilerinde yayınlanan makaleler ile yazılan lisansüstü tezleri karşılaştırmayı amaçlamıştır. Çalışmada, 2010 ve 2019 yılları arasında yayınlanmış 117 makale ile bu dönemde tamamlanmış 133

lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, çağdaş maliyetleme konusundaki makaleler ile aynı konuda yazılan tezler arasındaki sayı ve yayımlandıkları yıllar arasında bir yakınlık olduğu ortaya çıkmıştır.

Koç ve Yüncü (2020) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe alanında yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada 2004 ve 2018 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe Bilim Dalında tamamlanmış 106 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, muhasebe standartlarının finansal muhasebe alanında en çok tercih edilen konu olduğu, yüksek lisans tezlerinde en çok vaka yöntemine başvurulduğu ortaya konulmuştur.

Elden Ürgüp (2020) çalışmasında, Türkiye’de muhasebe alanında hata ve hile ile iç kontrol konularında yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada 2009 ve 2019 yılları arasında tamamlanmış 201 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, konu ile ilgili en çok tezin 2019 yılında yazıldığı, tezlerin çoğunlukla Okan Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi’nde yazıldığı, iç kontrol konusunun hata ve hile konusundan daha fazla ele alındığı tespit edilmiştir.

Timofte, Tanasa ve Coca (2020) çalışmalarında, Web of Science (WOS) platformundaki yaratıcı muhasebe araştırmalarına bibliyometrik bir genel bakış sunmayı ve VOSviewer yazılım aracı aracılığıyla yaratıcı muhasebe ile ilgili en sık kullanılan terimleri tanımlamayı amaçlamışlardır. Bu amaçla 150 makale analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda, şimdiye kadar yapılan yaratıcı muhasebe araştırmalarında yaratıcı muhasebe uygulamalarına ve süreçlerine vurgu yapıldığı, yaratıcı muhasebe araştırmasının kullanılan uygulamalara odaklandığı, bu tür yaratıcı uygulamalara şirket yönetiminin katılımını incelediği ve muhasebe ve mali hile ile yakından bağlantılı olarak yoğun bir şekilde analiz edildiği ifade edilmiştir.

Henrique, da Silva, Saporito ve Silva (2021) çalışmalarında, 2010-2020 yılları arasında Contabilidade Vista & Revista dergilerinde ve Revista Brasileira de Gestao e Negocios - RBGN’de “Vergi Muhasebesi” konusundaki bilimsel üretimin nasıl karakterize edildiğini ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Çalışmalarında 2010-2020 yılları arasında yayınlanan 573 makaleyi analiz etmişlerdir. Çalışma sonucunda, araştırmaların neredeyse tamamının ampirik olduğu, sadece %4’ünün teorik çalışmalar olduğu ve bunların detaylandırılması için ana referans kaynağı olarak başka bilimsel makalelerin bulunduğu tespit edilmiştir.

Cavlak, Cebeci, Güneş ve Tan (2021) çalışmalarında, Türkiye’de muhasebe eğitimi alanında yazılan lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada 1991 ve 2019 yılları arasında tamamlanmış 98 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, tezlerde ağırlıklı olarak mesleki eğitim, meslek liseleri, ticaret liseleri ve meslek yüksekokulları kapsamında çalışmaların bulunduğu belirtilmiştir.

Altunay (2021) çalışmasında, Türkiye’de adli muhasebe alanında yayınlanmış makalelerin bilimsel yönelimini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada 2000-2021 yılları arasında yazılmış 69 adet makale on kategoride bibliyometrik yöneme göre analiz edilerek yorumlanmıştır. Çalışma sonucunda, bu alandaki ilk makalenin 2000 yılında yayınlandığı, makale sayılarının 2013 yılından itibaren artış gösterdiği, en çok makalenin Muhasebe ve Finansman Dergisi’nde yayınlandığı, nicel yöntemin en çok kullanılan yöntem ve teknik olduğu ortaya konulmuştur.

3. YÖNTEM

Bu araştırma “Türkiye’de hazırlanan adli muhasebe ile ilgili tezlerde yönelim nedir?” sorusuna cevap bulmak için yapılmıştır. Araştırmanın amacı, adli muhasebe alanında yazılmış ulusal lisansüstü tezleri analiz ederek, Türkiye’deki adli muhasebenin bilimsel yönelimlerini sistematik bir şekilde tespit etmektir.

Araştırmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemidir. Bu yöntem araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin incelenmesini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 189). Verilerin analizi için ulusal literatürde yazınölçme ve değerlendirme¹ olarak da ifade edilen bibliyometrik analiz tekniği kullanılmıştır. Bibliyometrik kavramı ilk olarak Journal of Documentation dergisindeki bir makalede geçmiştir (Broadus, 1987, s. 373). Sözkonusu makalesinde Pritchard (1969, s. 349), bibliyometri kavramını “matematik ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer iletişim araçlarına uygulaması” şeklinde tanımlayarak, bu kavramın yazılı kaynakları nicelleştirmeyi amaçlayan tüm çalışmalarda kullanılabilceğini ifade etmiştir. Bu kavram, çalışma alanlarındaki yayınların çalışma deseni, yazarlık durumu ve bilginin gelişim dinamiklerini öğrenmek üzere kullanılan bir uygulamadır (Coşkun ve Tabak, 2017, s. 104).

Bibliyometrik analizin beş aşaması Şekil 1’de verilmiştir.

¹ “Yazınölçme ve değerlendirme” kavramı “bibliyometrik” kavramı yerine Türkçe bir karşılık olarak Doç. Dr. Gürcan Papatya tarafından önerilmiş ve kullanılmıştır (Papatya, 2019, s. 583).

Şekil 1: Bibliyometrik Analizin Aşamaları (Zupic ve Čater, 2015, s. 433).

Buna göre (Zupic ve Čater, 2015, s. 433);

Araştırma dizaynı: Bu aşamada araştırma soruları ve araştırma sorularına cevap verebilecek uygun bibliyometrik yöntemler belirlenir.

Bibliyometrik verilerin derlenmesi: Bu aşamada araştırmacıların bibliyometrik verileri içeren veritabanı seçilir, çekirdek belge seti filtrelenir ve seçilen veritabanından veriler dışa aktarılır.

Analiz: Bu aşamada analiz için bibliyometrik yazılım kullanılır. Alternatif olarak, araştırmacılar bu aşamayı gerçekleştirmek için kendi bilgisayar kodlarını yazabilirler. Bibliyometrik analizin sonuçları, araştırma uzmanlıklarını temsil eden belge alt gruplarını belirlemek için istatistiksel yazılımla daha fazla analiz edilebilir.

Görselleştirme: Bu aşamada araştırmacılar, analiz sonuçları üzerinde hangi görselleştirme yönteminin kullanılacağına karar verilir ve görselleştirmeyi hazırlamak için uygun yazılımlar kullanılır.

Yorumlama: Bu aşamada ortaya konan bulgular açıklanır ve yorumlanır.

Çalışmada ve çalışmanın aşağıdaki sunumunda bu aşamalar izlenmiştir.

3.1. Araştırmanın Dizaynı

Araştırma soruları Özbek ve Badem (2018, s. 223), Tosun (2021, s. 48) ve Yılmazel (2019, s. 2) çalışmalarından yararlanılarak oluşturulmuştur. Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazıldıkları yıllara göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin türlerine göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazıldıkları illere göre dağılımı nasıldır?

- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin sayfa sayılarına göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazarlarının cinsiyetine göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazım dillerine göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerde en çok kullanılan anahtar kelimeler nelerdir?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin tez danışmanlarının akademik unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin tez danışmanları ile tez yazarlarının ilişkilerine göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazıldıkları üniversite ve enstitülere göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin ele aldıkları konulara göre dağılımı nasıldır?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerde kullanılan araştırma teknikleri nelerdir?
- Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin araştırma kapsamı nelerdir?

3.2. Bibliyometrik Verilerin Derlenmesi

YÖK Tez Merkezi verilerine göre adli muhasebe ile ilgili yazılan ilk tezin yazım yılı 2004, son yazılan tezin yazım yılı 2020 olduğu için olduğu için araştırmanın kapsamı 2004-2020² yılı olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın verileri, Şekil 2’de görüntüsü verilen “Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi” veri tabanından 2004-2020 yılları arasında, adında ve dizininde “adli muhasebe” geçen ulusal yüksek lisans ve doktora tezlerine erişilerek elde edilmiştir.

² 11 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla tarama yapılmış ve 2021’de yazılmış adli muhasebe alanında yeni bir teze rastlanılmamıştır.

Gelişmiş Tarama							
Aranacak Kelime(ler)	Aranacak Alan	Arama Tipi	Yıl	Seçiniz <=Yıl<=	Grubu	Seçiniz	
adli	@ Dizin	Sadece yazılan şekilde	Tez Türü	Seçiniz		Dil	Seçiniz
ve muhasebe	@ Dizin	Sadece yazılan şekilde	İzin Durumu	Seçiniz		Durumu	Seçiniz
ve	@ Tez Adı	Sadece yazılan şekilde	Üniversite	Seç			
			Enstitü	Seç			
Bul Temizle							

Şekil 2: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi Gelişmiş Arama Sayfası (tez.yok.gov.tr, 2021)

Tarama sonucunda erişilen tezlerin tamamı araştırma kapsamına alınarak analiz edilmiştir.

Bu çalışmanın sonuçları güncel tezleri yansıtmaktadır. Bu çalışma adında ve dizininde “adli muhasebe” kelimesi geçmeyen ancak adli muhasebenin uygulamalarından oluşan tezleri kapsamına almamıştır. Bu çalışma Türkiye’de yazılan lisansüstü bütün tezlerin YÖK tez veri tabanına yüklenmesi ve 2004-2020 yılları arasında yazılmış olması açısından sınırlıdır. Yeni tezler yazıldıkça bu çalışmanın sonuçlarının güncelliğini yitireceği de göz önünde bulundurulmalıdır. Çalışma ayrıca yapılan analizin doğası, alanın darlığı, yapılan analizde içerik analizine yer verilmemiş olması ve çalışmaya dahil edilen verilerin yalnızca tezlerden oluşması açısından da sınırlıdır. Sonraki çalışmalarda farklı analiz yöntemlerinin bir arada kullanılması önerilebilir. Bu çalışmanın 2004 - 2020 aralığındaki adli muhasebe alanında yazılmış tezleri analiz eden bir çalışma olarak literatüre katkı sunacağı umulmaktadır.

3.3. Verilerin Analizi

YÖK Tez Merkezi’nden dosyaları indirilen tezlerin verileri MS Excel 2016 programına girilmiş ve tezlerden elde edilen veriler araştırma sorularına cevaplar oluşturabilmek için aşağıdaki yönlerden analiz edilmiştir:

- Tezlerin yıllar itibariyle dağılımı
- Tez sayılarının tez türüne göre dağılımı
- Tezlerin yazıldıkları illere göre dağılımı
- Tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı
- Tezlerin yazarının cinsiyetine göre dağılımı
- Tezlerin yazım diline göre dağılımı
- Anahtar kelimelerin tezlerde tekrarlanma sayıları
- Tezlerde verilen anahtar kelimelerin birbirleri ile ilişkileri
- Tezlerin danışmanlarının akademik unvanlarına göre dağılımı

- Tez danışmanları ve tez yazarlarının ilişkileri
- Tezlerin yazıldıkları enstitülere göre dağılımı
- Tezlerin ele aldıkları konulara göre dağılımı
- Tezlerde kullanılan araştırma tekniklerinin dağılımı
- Tezlerin araştırma kapsamlarına göre dağılımı.

Bu analizlerin yanısıra bibliyometrik olasılık hesaplama yasaları olarak bilinen Bradford, Zipf ve Lotka yasalarına göre de değerlendirmeler yapılmıştır.

- **Bradford Yasası**, 1934 yılında Samuel C. Bradford tarafından geliştirilmiştir. Bradford, 1931 ve 1933 yılları arasında jeofizik alanındaki tüm çalışmaları analiz ettiğinde, bir konu alanında yayınlanan makale sayısı ile makalelerin yer aldığı dergi sayısı arasında ters bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Bradford yasasına göre belirli bir konu alanında az sayıda derginin o alandaki toplam yayınların önemli bir bölümünü oluşturmakta, buna karşın artan sayıda derginin o alanda daha az makale yayınlanmaktadır (Andrés, 2009, s. 31).
- **Zipf Yasası**, literatürde yer alan yayınlarda bulunan kelimelerin sıklıklarına yönelik bir yasa olarak ifade edilmektedir (Yalçın ve Esen, 2016, s. 105). Bu yasaya göre en sık kullanılan kelime ikinci sırada sıklıkla kullanılan kelimedenden iki kat daha fazla, üçüncü sıradaki kelimedenden üç kat daha fazla kullanılacağını ifade etmektedir (Newman, 2005, s. 323).
- **Lotka Yasası**, bilimsel makalelerin yazarlarını her bir yazar tarafından yazılan makalelerin sayısına bağlayan bir ters kare ilişkisini ifade etmektedir (Chung, Pak ve Cox, 1992, s. 168). Buna yasaya göre belirli bir alanda daha fazla prestije sahip yazarlar, diğer yazarlardan daha çok yayın üretirler (Martins, do Nascimento João ve Marion, 2012, s. 141).

3.3. Bulguların Görselleştirilmesi ve Yorumlanması

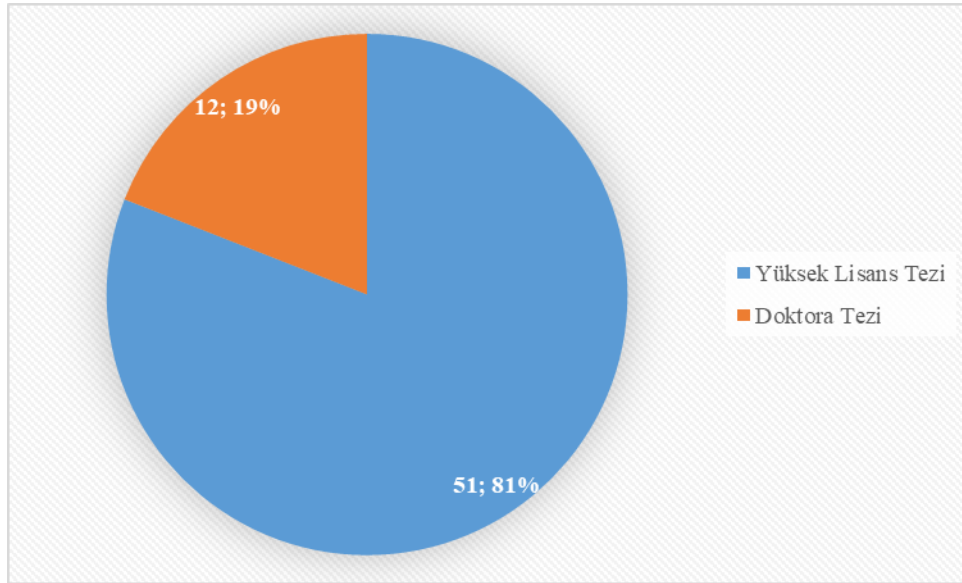
Adında ve dizininde “adli muhasebe” geçen ulusal lisansüstü tezlere ait bulgular şekiller ve grafikler şeklinde verilmiştir. Analiz sonuçlarının gösterimi için MS Excel 2016 programında ve Socialmedia Research Foundation tarafından sunulan NodeXL Basic programında (“NodeXL Programı”, 2021) oluşturulan şekil ve grafiklerden yararlanılmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen tezlerin yıllara göre dağılımı Grafik 1’de verilmiştir. Tezlerin tamamı açık erişim politikası gereği erişime açık durumdadır.

Grafik 1: Tezlerin Yıllar İtibariyle Dağılımı

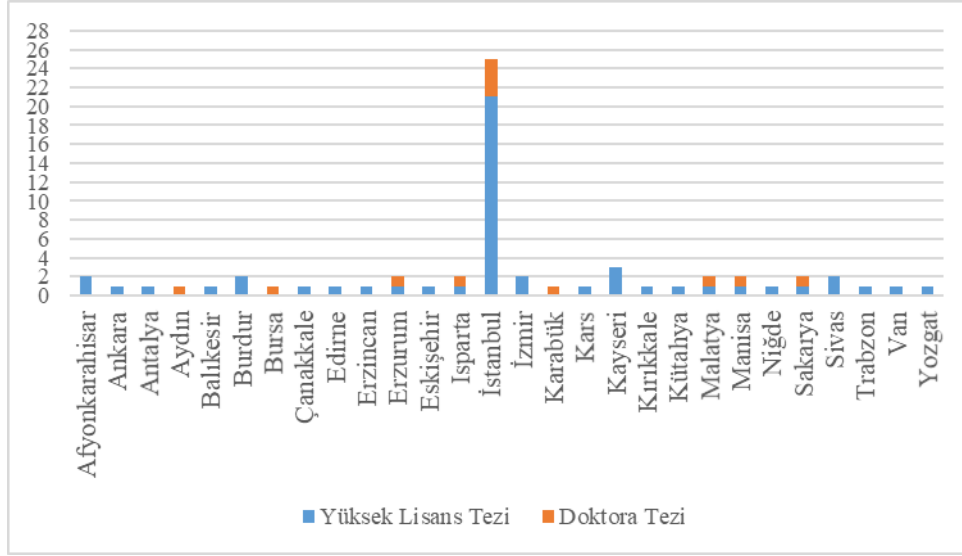
Araştırmanın kapsamı Türkiye’de adında ve dizininde “adli muhasebe” geçen 52 yüksek lisans tezi ve 11 doktora tezinden oluşmaktadır. Grafik 1’de görüleceği üzere 2004 yılından itibaren her yıl en az bir tez yazılmıştır. Türkiye’de 2004-2020 yılları arası yazılan tezleri kapsayan araştırmada son beş yıldaki tezlerin sayısı diğer tezlerin toplamından fazladır.

Grafik 2: Tez Sayılarının Tez Türüne Göre Dağılımı

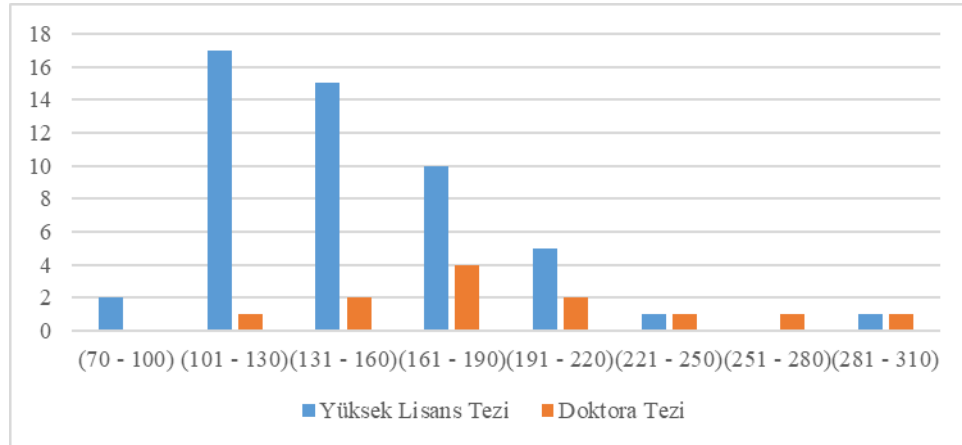
Grafik 2’de de görüldüğü gibi adli muhasebe alanında yazılan tezlerin büyük çoğunluğu yüksek lisans tezidir. İşletme alanında yapılan 47.546 adet tezin 39.133 adedi (yüzde 82), 8410 adedi (yüzde 18) ise doktora tezidir. Dolayısıyla adli muhasebe adındaki tezlerle işletme alanındaki tezlerin

yüksek lisans tezi ve doktora tezi sayısı dağılımı neredeyse aynıdır. Yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerine göre kapsamı daha düşük olduğu için sayıca fazla olmaları normal kabul edilebilir.

Grafik 3: Tezlerin Yazıldıkları İllere Göre Dağılımı

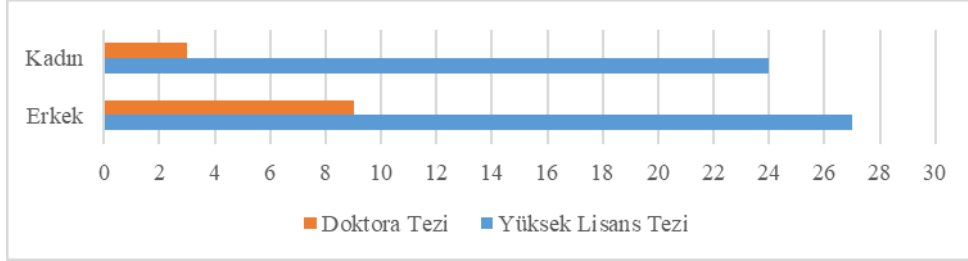
Grafik 3'te de görüldüğü gibi tezlerin üçte birinden fazlası İstanbul'da yayınlanmıştır. Üniversite yoğunluğu ve İstanbul'un finansal açıdan bir merkez olması nedeniyle tezlerin de İstanbul'da yoğunlaşmasının doğal olduğu söylenebilir.

Grafik 4: Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

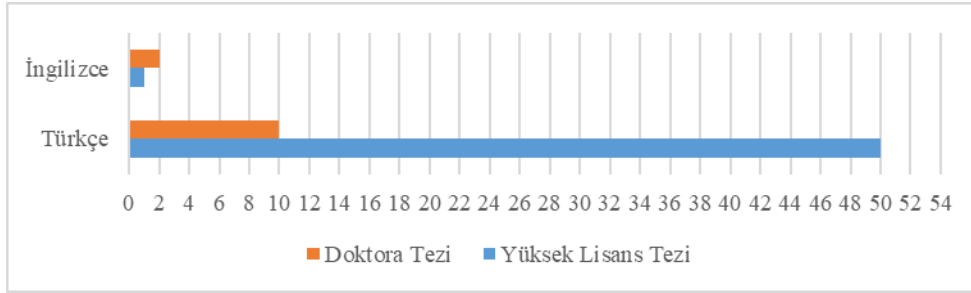
Tezler sayfa sayıları açısından değerlendirildiğinde Grafik 4'te görüldüğü gibi yüksek lisans tezlerinde en yüksek frekans (101-130) sayfa aralığında,

doktora tezlerinde ise (161-190) sayfa aralığında bulunmaktadır. Tez sayfa sayısı ile tezin niteliği arasında bir ilişki olmasa da tezlerin genellikle 100-220 sayfa aralığında yazıldığı görülebilir. Bu durum özellikle yeni tez yazacak yazarlara bilgi verebilir.

Grafik 5: Tezlerin Yazarının Cinsiyetine Göre Dağılımı

Tezler, yazarlarının cinsiyeti açısından değerlendirildiğinde Grafik 5'te de görüldüğü gibi yüksek lisans tezlerinde kadın-erkek yazarların sayısı yaklaşık aynıken, doktora tezlerinde erkek yazarların oranı daha yüksektir.

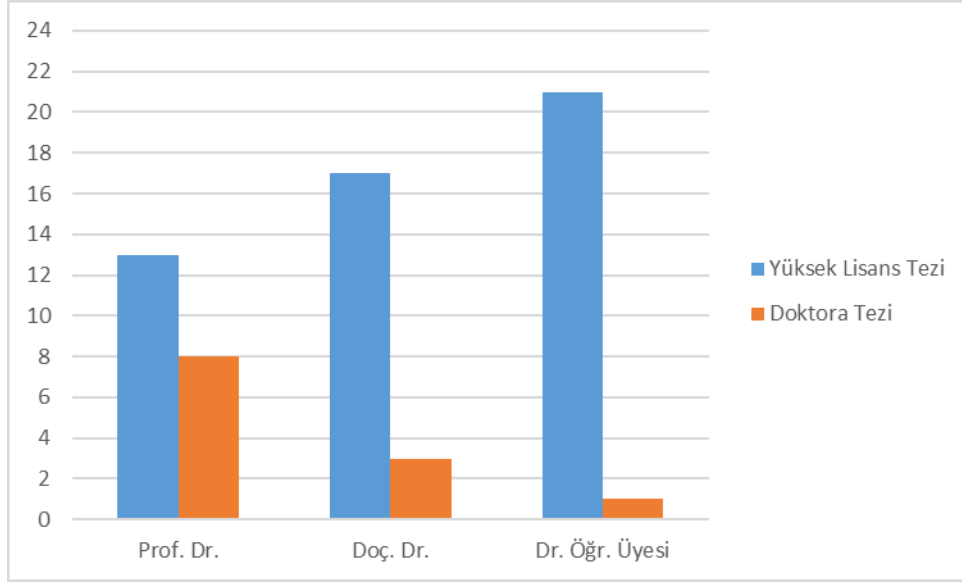
Grafik 6: Tezlerin Yazım Diline Göre Dağılımı

Tezler yazım dili açısından değerlendirildiğinde Grafik 7'de de görüleceği üzere, iki doktora tezi ve bir yüksek lisans tezi İngilizce olarak yazılırken diğer tezler Türkçe olarak yazılmıştır.

Tablo 1: Anahtar Kelimelerin Tezlerde Tekrarlanma Sayıları

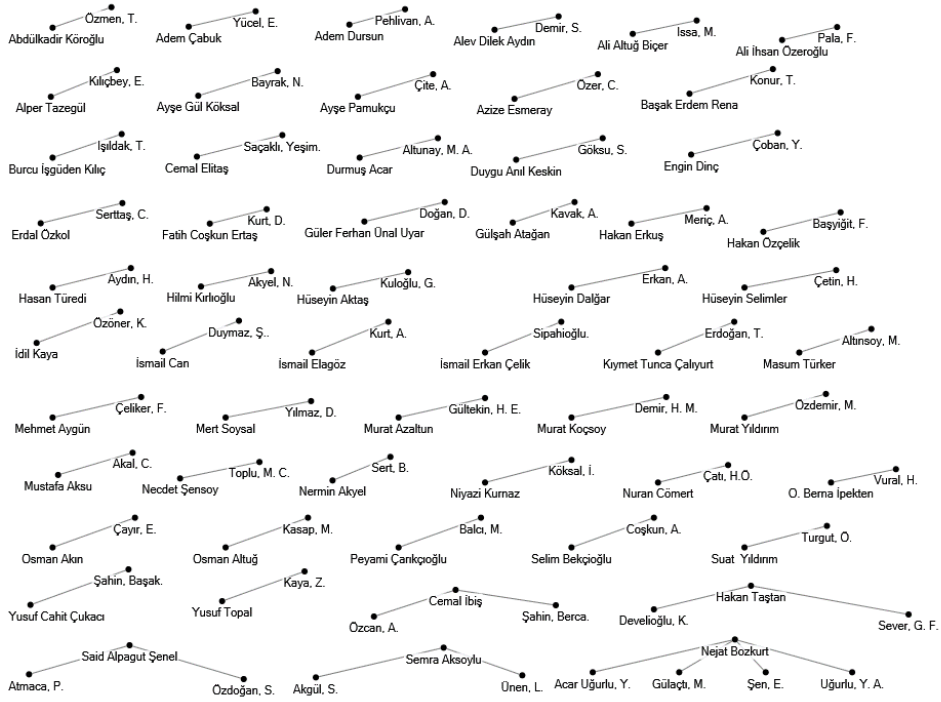
Anahtar Kelime	f	Anahtar Kelime	f	Anahtar Kelime	f
adli muhasebe	57	yönetim hileleri	2	muhasebe denetimi eğitimi	1
hile	19	acfe	1	muhasebe hileleri	2
uzman tanıklık	13	adli bilişim	1	muhasebe skandalları	1
denetim	9	adli muhasebe farkındalığı	1	örnek olay	1
muhasebe	8	adli muhasebeci	1	sayıştay	1
adli muhasebecilik	6	adli vakalar	1	siber suçlar	1
hata	6	SMMM	1	asliye ticaret mahkemesi hakimi	1
adli muhasebe eğitimi	5	banka muhasebe hileleri	1	soruşturma	1
bilirkişilik	5	beyaz yaka suçu	1	suç gelirleri	1
dava destek danışmanlığı	5	caydırıcılık	1	suç gelirlerinin müsadereci	1
adli muhasebecilik mesleği	4	çalışan hileleri	1	ticari dava	1
bağımsız denetim	4	denetçi	1	Türkiye’de denetim sistemi	1
hile denetçiliği	4	dijital ortam	1	vaka analizi	1
6102 sayılı Türk ticaret kanunu	3	dolandırıcılık	1	vergi	1
araştırmacı muhasebecilik	3	düzenleyici sınav	1	vergi davaları	1
dava desteği	3	el koyma	1	vergi kaçakçılığı	1
hile denetimi	4	finansal bilgi manipülasyonu	1	adli muhasebe mesleğinin Türkiye’deki durumu	1
muhasebe denetimi	3	finansal hile	1	yolsuzluk	1
muhasebe meslek mensupları	3	hile ve yolsuzluk denetimi	1	konkordato	1
adli muhasebe mesleği	3	hile ve yolsuzluklar	1	kriz	1
avukat	2	hukuk	1	yenilik unsuru	1
dava	2	hukukçular	1	kara paranın aklanması	1
ekonomik suçlar	2	idari ve yasal altyapı	1	mali müşavirlik	1
hile araştırmacılığı	2	işlem denetçisi	1	muhasebeci	1
işlem denetimi	2	işletme	1	serbest muhasebecilik	1
mahkeme	2	kredi kartı dolandırıcılığı	1	uzmanlaşma	1
özel denetim	2	küreselleşme	1	yeminli mali müşavirlik	1
uyuşmazlık	2	3M teorisi	1	mali sorun	1

Tablo 1’de görüldüğü gibi en çok tekrarlanan kelime “adli muhasebe” (57)’dir. Onu “hile” (19) ve “uzman tanıklık” (13) kelimeleri takip etmektedir. Hile denetimi/araştırmacı muhasebecilik ve uzman tanıklık/bilirkişilik adli muhasebenin temel hizmetlerinden ikisidir. Burada uzman tanıklık kavramına daha yakından bakmak gerekmektedir. Türk hukuk sisteminde ve Kara Avrupa’sında adli muhasebecinin sunduğu hizmet bilirkişi ve uzman tanık şeklinde ayrılmasına rağmen adli muhasebenin doğduğu ve geliştiği Anglo Amerikan hukuk sisteminde sadece “expert witness” yani bilirkişi olarak anılmaktadırlar. Diğer bir ifade ile adli muhasebecinin verdiği “expert witness” hizmetinin Türkçe karşılığı hem bilirkişi hem de uzman tanığı karşılamakta; farklılık tercümeden değil

Grafik 7: Tezlerin Danışmanlarının Akademik Unvanlarına Göre Dağılımı

Tezlerin türleri ile danışmanları arasındaki ilişkiye bakıldığında Grafik 7’de de görüldüğü gibi akademik unvan yükseldikçe doktora tezlerinin sayısı, düşükçe yüksek lisans tezlerinin sayısı artmaktadır. Bu durumun sebeplerinin birisi doktora sürecinin en az dört yıl sürmesi ve kapsamının yüksek lisansa göre geniş olması nedeniyle doktora tezleri genellikle Profesör unvanlı danışmanlar tarafından yürütülmektedir. Diğer yandan Doçentlik unvanında bekleme süresi beş yıl olduğu için doçentlik sürecinde başlayan danışmanlıkların bir kısmı danışmanın Profesörlük unvanı alması sürecinde sonuçlanmaktadır. Bir akademik kültür olarak doktora tez danışmanlığının doktor unvanını yeni elde etmiş ve kendi akademik yükselmesi kaygısıyla kendi yayınlarına yönelmiş öğretim üyesi yerine, akademik tekâmülünü tamamlamış Profesörlere verilmesi de grafiği açıklayabilecek nedenlerden birisi olarak sayılabilir.

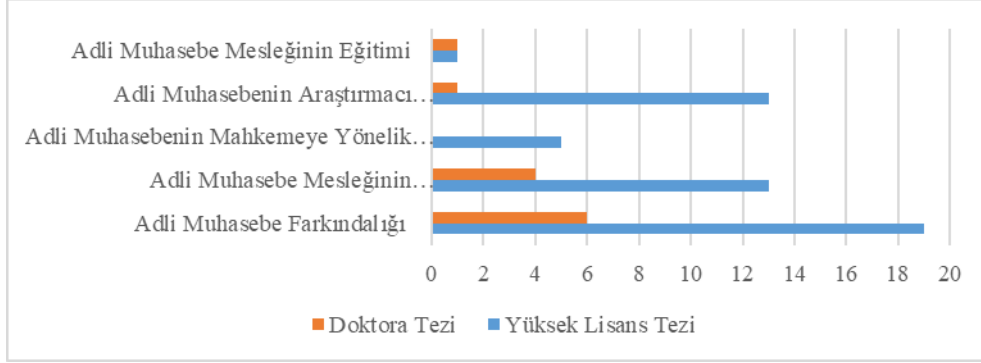
Şekil 4: Tez Danışmanları ve Tez Yazarlarının İlişkileri

Şekil 4'te gösterilen tez danışmanları ile tez yazarlarının ilişkisine bakıldığında, adli muhasebe alanında birden fazla tez yazdıran beş danışman bulunurken, en fazla danışmanlığı Türkiye'de adli muhasebe konusunu akademik olarak ilk ele alan Prof.Dr.Nejat Bozkurt yapmıştır.

Tablo 2: Tezlerin Yazıldıkları Enstitülere Göre Dağılımı

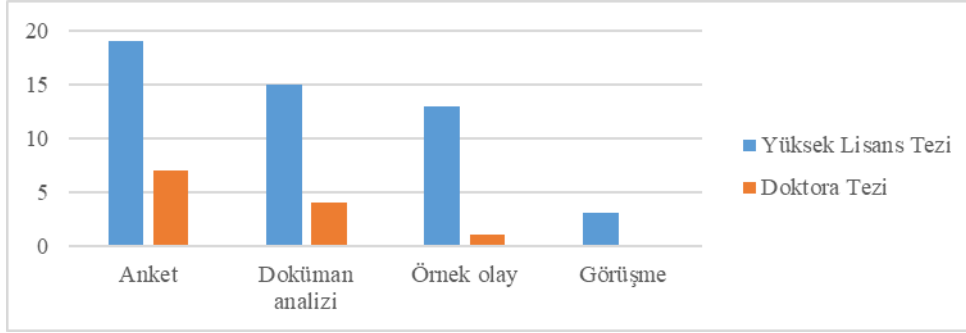
Üniversite	Enstitü	Anabilim Dalı	YLT	DT	Toplam
Adnan Menderes Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	0	1	1
Afyon Kocatepe Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	2	0	2
Akdeniz Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Atatürk Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	1	2
Balıkesir Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Beykent Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Yönetimi Anabilim Dalı	1	0	1
Bozok Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Bursa Uludağ Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	0	1	1
Celal Bayar Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	1	2
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	2	0	2
Dumlupınar Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Erzincan Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Galatasaray Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Gazi Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Haliç Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	2	0	2
İnönü Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	1	2
İstanbul Arel Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
İstanbul Aydın Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Muhasebe ve Finans Yönetimi Anabilim Dalı	1	0	1
İstanbul Aydın Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
İstanbul Kültür Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
İstanbul Ticaret Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
İstanbul Ticaret Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Muhasebe Ana Bilim Dalı	0	1	1
İstanbul Ticaret Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Muhasebe ve Denetim Anabilim Dalı	1	0	1
İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Kafkas Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Karabük Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	0	1	1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Kayseri Üniversitesi	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Muhasebe ve Finans Yönetimi Anabilim Dalı	3	0	3
Kırıkkale Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı	1	0	1
Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	0	1	1
Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İngilizce İşletme Anabilim Dalı	0	1	1
Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	7	0	7
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Muhasebe ve Finans Yönetimi Anabilim Dalı	1	0	1
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Niğde Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Okan Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	0	1	1
Okan Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	3	0	3
Sakarya Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	1	2
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Muhasebe Finans ve Bankacılık Ana Bilim Dalı	1	0	1
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Süleyman Demirel Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	1	2
Trakya Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme Anabilim Dalı	1	0	1

Tablo 2’de de görüleceği üzere en fazla tez Marmara Üniversitesi’nde yazılmıştır. Bu durumun sebebi olarak Marmara Üniversitesi’nin ticaretin en yoğun yaşandığı şehir olan İstanbul’da bulunması ve adli muhasebe alanının önemli ismi Prof.Dr.Nejat Bozkurt’un bu üniversiteye mensup olması sayılabilir. Tezler, enstitü olarak Kayseri Üniversitesi haricinde Sosyal Bilimler Enstitülerinde, anabilim dalı olarak da büyük çoğunluğu İşletme Anabilim Dalında yazılmıştır.

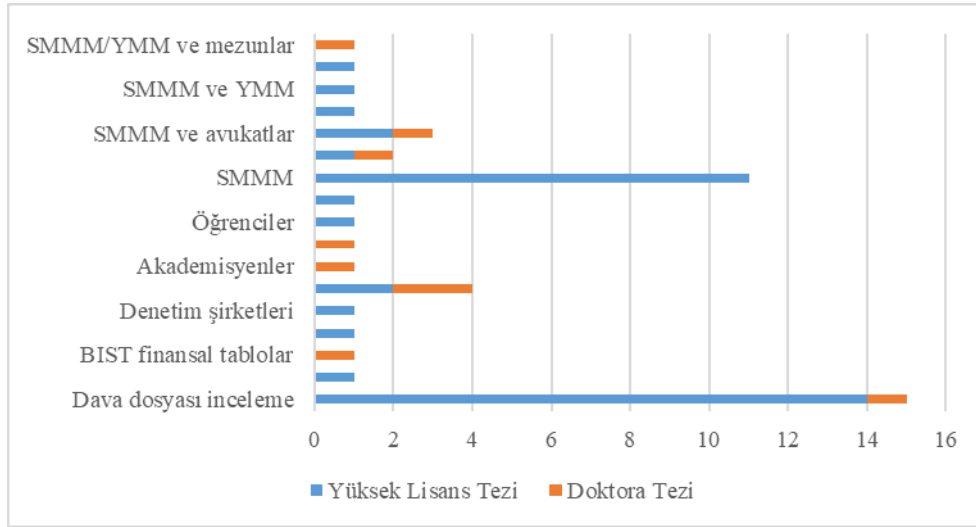
Grafik 8: Tezlerin Ele Aldıkları Konulara Göre Dağılımı

Grafik 8’de de görüldüğü gibi hem doktora hem de yüksek lisans tezlerinde en çok ele alınan konular sırasıyla adli muhasebenin farkındalığı ve adli muhasebe mesleğinin tanıtımı olmuştur. Bu mesleğin Türkiye’de gelişebilmesi için uygulamalarına yönelik tekniklerle ilgili yeterli yayın bulunmamaktadır. Oysa bu meslek bilirkişilik, dava desteği ve hile denetimi boyutuyla uygulaması olan bir meslektir. Muhasebe alanında yazılan tezlere bakıldığında adında “muhasebe” geçen 2575 adet, dizininde “muhasebe” geçen 2667 adet tez bulunmaktadır. Adli muhasebe tezleri toplam muhasebe tezlerinin (63/2667) yüzde 2,3’ünü oluşturmaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının gün geçtikçe daralan geleneksel hizmet alanlarından rahatlıkla geçebilecekleri bu yeni muhasebe uygulama alanlarının daha derli toplu ele alınması ve standardı, yeterliliği, mevzuatı olan bir meslek olabilmesinin yollarının açılması gerekmektedir. Türkiye’de adli muhasebe adındaki ilk kitabın SMMM Selçuk Gülten ve SMMM İlyas Kocaer tarafından yazılması da uygulamada adli muhasebeye olan ihtiyacı göstermektedir (Bakınız Gülten ve Kocaer, 2011). Doç. Dr. Hakan Taştan tarafından yazılan “Adli Muhasebe” kitabı ise Türkiye’de bu alanda kapsamlı olarak yazılmış tek kitaptır (Bakınız Taştan, 2018).

Grafik 9: Tezlerde Kullanılan Araştırma Tekniklerinin Dağılımı

Grafik 10'da da görüldüğü gibi tezlerde veri toplama tekniği olarak en çok anket yöntemi, sonrasında da doküman analizi ve örnek olay yöntemi kullanılmıştır. Görüşme (mülakat) yöntemi ise sadece yüksek lisans tezlerinde kullanılmıştır.

Grafik 10: Tezlerin Araştırma Kapsamlarına Göre Dağılımı

Grafik 10'da da sıralandığı gibi araştırma tezlerinin verileri en çok dava dosyalarının incelenmesi ve SMMM'lere yönelik anket ve mülakat yöntemleriyle elde edilmiştir. Dava dosyalarının incelendiği tezlerin bir kısmında hilekar profiline ve suç türlerine yönelik incelemeler yapılırken, bir kısmında da dava dosyalarına adli muhasebecinin yapabileceği katkılar üzerinde durulmuştur.

4. SONUÇ

Adli muhasebe mesleğiyle ilgili akademik gelişmeyi bu alanda yazılmış tezler üzerinden tespit etmeye çalışan bu araştırmada adında veya dizininde “adli muhasebe” kavramı geçen doktora ve yüksek lisans tezleri analiz edilmiştir.

Lisansüstü tezlerin yazılıp, bir jüri önünde başarılı bir şekilde savunulması lisansüstü eğitim ve öğretimin tamamlanabilmesinin şartlarından biridir. Bu tezler yüksek lisans ve doktora tezleridir. Belli bir alanı konu alan tezler üzerine yapılacak incelemeler ve analizler o alanla ilgili yönelimleri ve gelişmeleri ortaya çıkarmanın bir yoludur. Bu çalışmanın amacı, üniversitelerde adli muhasebe alanında yapılan araştırmaların yönelimini ve dinamiklerini ortaya koymaktır. Bu amaçla Yükseköğretim Tez Merkezi taranarak başlığında ve dizininde adli muhasebe kavramı bulunan ulusal 63 adet tez tespit edilmiştir. Bu tezler yazınölçme ve değerlendirme (bibliyometrik) analiz kullanılarak, danışmanları, yazarları, yazdıkları üniversiteler ve kullanılan kavram, yöntem ve konularına göre analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Bu çalışmanın sonuçları güncel tezleri yansıtmaktadır. Dolayısıyla yeni çalışmaların ortaya çıkmasıyla bu sonuçlar güncelliğini yitirecektir. Ayrıca bu çalışma “adli muhasebe” kelimesi adında ve dizininde geçmeyen ancak adli muhasebenin uygulamalarından oluşan tezleri kapsamına almamıştır. Bu çalışma yukarıda sayılan hususlarla birlikte Türkiye’de yazılan lisansüstü bütün tezlerin YÖK tez veri tabanına yüklenmesi ve 2004-2020 yılları arasında yazılmış olması açısından sınırlıdır. Çalışma ayrıca yapılan analizin doğasından, alanın darlığından, çalışmaya dahil edilen verilerin yalnızca tezlerden oluşmasından kaynaklanan sınırlardan da söz edilebilir. Bu çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmamış olup daha sonraki çalışmalarda farklı analiz yöntemlerinin bir arada kullanılması önerilebilir.

Bu çalışmanın kapsamına giren tezlerin 52 adedi yüksek lisans tezi, 11 adedi ise doktora tezinden oluşmaktadır. Bu tezler, muhasebe alanında yazılan tezlerin yüzde ikisini oluşturmaktadır.

Araştırma sorularına elde edilen bulgular çerçevesinde verilen cevaplardan önemli görülenleri aşağıda verilmiştir:

1) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazdıkları yıllara göre dağılımı nasıldır?

2004 yılından itibaren her yıl en az bir tez yazılmıştır. Türkiye’de 2004-2020 yılları arası yazılan tezleri kapsayan araştırmada son beş yıldaki tezlerin sayısı diğer tezlerin toplamından fazladır.

2) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin türlerine göre dağılımı nasıldır?

Adli muhasebe alanında yazılan tezlerin büyük çoğunluğu yüksek lisans tezidir.

3) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazıldıkları illere göre dağılımı nasıldır?

Tezlerin üçte birinden fazlası İstanbul'da yayınlanmıştır.

4) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin sayfa sayılarına göre dağılımı nasıldır?

Yüksek lisans tezlerinde en yüksek frekans (101-130) sayfa aralığında, doktora tezlerinde ise (161-190) sayfa aralığında bulunmaktadır.

5) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazarlarının cinsiyetine göre dağılımı nasıldır?

Yüksek lisans tezlerinde kadın-erkek yazarlar yaklaşık aynı sayıdayken, doktora tezlerinde erkek yazarların oranı daha yüksektir.

6) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazım dillerine göre dağılımı nasıldır?

Tezlerin ikisi doktora ve biri yüksek lisans olmak üzere üç tanesi İngilizce olarak, diğer tezler ise Türkçe olarak yazılmıştır.

7) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerde en çok kullanılan anahtar kelimeler nelerdir?

En çok tekrarlanan kelime "adli muhasebe" (57)'dir. Onu "hile" (19) ve "uzman tanıklık" (13) kelimeleri takip etmektedir.

8) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin tez danışmanlarının akademik unvanlarına göre dağılımı nasıldır?

Akademik unvanlara göre dağılımda Profesör Dr. unvanlı danışmanlar 8 doktora tezi ve 13 yüksek lisans tezi, Doçent Dr. unvanlı danışmanlar 3 doktora tezi ve 17 yüksek lisans tezi, Dr. Öğretim Üyesi unvanlı danışmanlar ise 1 doktora tezi ve 21 yüksek lisans tezi yazdırmıştır.

9) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin tez danışmanları ile tez yazarlarının ilişkilerine göre dağılımı nasıldır?

Adli muhasebe alanında birden fazla tez yazdıran beş danışman bulunurken, en fazla danışmanlığı Türkiye'de adli muhasebe konusunu akademik olarak ilk ele alan Prof.Dr.Nejat Bozkurt yapmıştır.

10) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin yazıldıkları üniversite ve enstitülere göre dağılımı nasıldır?

En fazla tez Marmara Üniversitesi'nde yazılmıştır. Tezler, enstitü olarak Kayseri Üniversitesi haricinde Sosyal Bilimler Enstitülerinde, anabilim dalı olarak da büyük çoğunluğu İşletme Anabilim Dalında yazılmıştır.

11) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin ele aldıkları konulara göre dağılımı nasıldır?

Hem doktora hem de yüksek lisans tezlerinde en çok ele alınan konular sırasıyla adli muhasebenin farkındalığı ve adli muhasebe mesleğinin tanıtımı olmuştur.

12) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerde kullanılan araştırma teknikleri nelerdir?

Tezlerde veri toplama tekniği olarak en çok anket yöntemi, sonrasında da doküman analizi ve örnek olay yöntemi kullanılmıştır. Görüşme (mülakat) yöntemi ise sadece yüksek lisans tezlerinde kullanılmıştır.

13) Adli muhasebe alanında yazılan ulusal tezlerin araştırma kapsamaları nelerdir?

Araştırma tezlerinin verileri en çok dava dosyalarının incelenmesi ve SMMM'lere yönelik anket ve mülakat yöntemleriyle elde edilmiştir. Dava dosyalarının incelendiği tezlerin bir kısmında hilekar profiline ve suç türlerine yönelik incelemeler yapılırken, bir kısmında da dava dosyalarına adli muhasebecinin yapabileceği katkılar üzerinde durulmuştur.

Sonuç olarak, adli muhasebe alanında yazılmış olan tezlerin sayıları, ele aldıkları konuların çeşitliliği ve araştırma kapsamlarının yeterli olduğu söylenemez. Bu nedenle adli muhasebe alanındaki her konuyla ilgili literatüre ihtiyaç vardır. Özellikle uygulamada duyulan ihtiyaç nedeniyle adli muhasebenin biran önce standardı, yeterliliği ve mevzuatı oluşturulması gerekmektedir. Bugün adli muhasebe hizmetlerinden bilirkişilik, uzman tanıklık, hile denetçiliği ve dava destek danışmanlığı uygulamada muhasebeciler tarafından icra edilmektedir. Ancak hem bu hizmetlerin ekonomik karşılıklarının belirlenebilmesi hem de bu hizmetlerin niteliklerinin tam olarak ortaya konulabilmesi açısından çok fazla çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır. Adli muhasebe alanında yapılacak çalışmalarda ihtiyaç duyulan verilerin sağlanabilmesi için YÖK ve ilgili kurumların kuracakları işbirlikleri adli muhasebe yayınlarının sayısını artıracaktır (Altunay ve Acar, 2015, s. 64).

Gelecek çalışmalarının özellikle dava desteği alanına yönelmesi mesleğin gelişmesi açısından yararlı olacaktır. Ayrıca adli muhasebe hizmetlerini veren taraflar kadar, bu hizmete ihtiyaç duyan taraflara yönelik de araştırmaların yapılması, tarafların beklentilerinin belirlenmesi açısından gereklidir. Adli muhasebe eğitimi, meslek standardı ve yeterliliği ile ilgili neredeyse hiç yayın bulunmamaktadır. Adli muhasebe mesleğinin icrası kadar adli muhasebeci olabilmenin gerekliliklerinin de ele alınması öğrencilere, akademisyenlere ve adli muhasebeci olmayı düşünenlere yol gösterecektir.

KAYNAKÇA

Aksu, İ., Uğur, A. ve Çukacı, Y. C. (2008). Adli muhasebe ve adli muhasebecilik mesleğinin bir kolu olarak bilirkişilik. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(9), 63-71.

Al, U. (2008). Bilimsel yayınların değerlendirilmesi: H-endeksi ve Türkiye'nin performansı. *Bilgi Dünyası*, 9(2), 263-285.

- Alkan, G. (2014). Türkiye’de muhasebe alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma (1984-2012). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (61), 41-52.
- Altunay, M. A. (2014). *Türkiye’deki adli muhasebeciliğin hakimlerin bakış açıları bağlamında analizi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Altunay, M. A. (2021). Adli muhasebe ile ilgili ulusal makalelerin bibliyometrik analizi (2000-2021). *International Journal of Business Economics and Management Perspectives*, 5(1), 213-234.
- Altunay, M. A. ve Acar, D. (2015). Türkiye’deki adli muhasebeciliğin hakimlerin bakış açıları bağlamında analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(4), 43-66.
- Andrés, A. (2009). *Measuring academic research: How to undertake a bibliometric study*. Oxford: Chandos Publishing.
- Bekçioğlu, S., Coşkun, A. ve Gümüş, U. T. (2013). İşletmelerde hile ve yolsuzlukların önlenmesinde farklı bir yaklaşım: Adli muhasebe. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (59), 1-16.
- Bozkurt, N. (2000). Muhasebe ve denetim mesleğinde yeni bir alan adli muhasebecilik. *Yaklaşım Dergisi*, 8(94), 56-61.
- Broadus, R. N. (1987). Toward a definition of “bibliometrics”. *Scientometrics*, 12(5-6), 373-379. doi:10.1007/BF02016680
- Budak, A. C. (1991). Anglo Amerikan medeni yargılama hukukunda bilirkişilik uzman tanıklar. *İstanbul Barosu Dergisi*, (10-12), 827-841.
- Catapan, A., Sherer, L. M. ve Espejo, M. M. dos S. B. (2010). The effect of accounting information in capital markets: A bibliometric study from 2000 to 2009. *Revista de Contabilidade & Controladoria*, 2(2), 47-60.
- Cavlak, H., Cebeci, Y., Güneş, N. ve Tan, Ö. F. (2021). Muhasebe eğitimi ile ilgili lisansüstü tezlerin analizi (1991-2019). *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (89), 75-100.
- Chiu, V., Liu, Q., Muehlmann, B. ve Baldwin, A. A. (2019). A bibliometric analysis of accounting information systems journals and their emerging technologies contributions. *International Journal of Accounting Information Systems*, 32, 24-43.
- Chung, K. H., Pak, H. S. ve Cox, R. A. (1992). Patterns of research output in the accounting literature: A study of the bibliometric distributions. *Abacus*, 28(2), 168-185.
- Coşkun, H. E. ve Tabak, Prof. Dr. A. (2017). Örgütsel davranış çalıştığımızda aslında ne çalışıyoruz?: Türkiye’de yapılan lisansüstü tezler

üzerinden bir değerlendirme. *İş ve İnsan Dergisi*, 4(2), 101-111. doi:10.18394/iid.297985

Crumbley, D. L. (2005). Qualifying as an expert witness. W. J. Pagano ve T. A. Buckhoff (Ed.), *Expert witnessing in forensic accounting* içinde, Journal of Forensic Accounting. Philadelphia, Pa: R.T. Edwards, Inc.

Crumbley, D. L., Heitger, L. E. ve Smith, G. S. (2015). *Forensic and investigative accounting* (Seventh edition.). Chicago, IL: Wolters Kluwer.

Çankaya, F., Dinç, E. ve Çoban, Y. (2014). Adli muhasebede uzman tanıklık mesleği: Muhasebe meslek mensupları üzerine bir araştırma. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 12(23), 70-94.

Çoban Çelikdemir, N. (2019). Türkiye’de muhasebe standartları konusunda yapılan tezlerin incelenmesi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 325-336.

Demirkapı, A. G. E. (2003). Anglo-Amerikan hukukunda bilirkişilik kurumunda yeni eğilimler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 39-76.

Deryal, Y. (2012). *Türk hukukunda bilirkişilik* (Dördüncü Baskı.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Doğan, B. ve Hilal, E. (2019). Türkiye’de muhasebe standartları alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma. 2. *Uluslararası Erciyes Bilimsel Araştırmalar Kongresi Tam Metin Kitabı* içinde (ss. 725-737). 2. Uluslararası Erciyes Bilimsel Araştırmalar Kongresi, sunulmuş bildiri, Kayseri.

Doğan, D. (2020). Entegre raporlama konusunda YÖKTEZ ve ULAKBİM veri tabanındaki akademik çalışmalar üzerine bir bibliyometrik analiz (2010-2020). *Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 120-142.

Doğan, Ö. ve Altınkaynak, F. (2019). Muhasebe ve finans alanında yazılmış lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi. *İşletme Bilimi Dergisi*, 7(1), 131-150.

Durgut, M. ve Pehlivan, A. (2018). Muhasebe (finansal raporlama) standartlarına yönelik Türkiye’de hazırlanan lisansüstü tez çalışmaları üzerine bir araştırma: 1987-2017 dönemi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, (Özel Sayı), 1-23.

Erdoğan, M. (2010). Türkçe muhasebe-finance bibliyografyası (kitap, derleme, çeviri, tez vb.). *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(4), 351-401.

Erdoğan, S., Solak, B. ve Coşkun Erdoğan, D. (2016). Türkiye’de yapılan muhasebe doktora tezlerinin alan ve metodolojik olarak sınıflandırılması: 2005-2015 dönemi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 18(3), 691-710.

- Ezenwoke, O. A., Ezenwoke, A., Eluyela, F. D. ve Olusanmi, O. (2019). A bibliometric study of accounting information systems research from 1975-2017. *Asian Journal of Scientific Research*, 12(2), 167-178.
- Fidan, C. ve Ağırbaş, İ. (2018). Türkiye’de sağlık kurumlarında muhasebe ve finansman alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi: 1992-2018 dönemi. 2. Uluslararası 12. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi Bildiriler Kitabı içinde (ss. 985-995). 2. Uluslararası 12. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi, sunulmuş bildiri, Muğla.
- Golden, T. W., Skalak, S. L., Clayton, M. M. ve Pill, J. S. (2011). *A Guide to forensic accounting investigation* (2nd ed.). Hoboken, N.J: Wiley.
- Güleç, Ö. F. ve Öztürk, E. (2019). Muhasebe alanında Türkiye’deki tezlerle uluslararası alan endekslerinde taranan dergilerde yayınlanan makalelerin karşılaştırılması. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 215-236.
- Gülten, S. ve Kocaer, İ. (2011). *Adli muhasebe uygulamaları*. Ankara: Ankara Ofset.
- Güngörmüş, A. H. (2016). Türkiye’de muhasebe standartlarına yönelik yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (25), 347-362.
- Henrique, M. R., da Silva, J. M., Saporito, A. ve Silva, S. B. (2021). Tax accounting: Bibliometric study of the accounting area between the period 2010 to 2020. *Revista Contabilidade e Controladoria*, 12(3), 148-164.
- Iandolo, F., Vito, P., Loia, F., Fulco, I. ve Calabrese, M. (2020). Drilling down the viable system theories in business, management and accounting: A bibliometric review. *Systems Research and Behavioral Science*, 1-18. doi:<https://doi.org/10.1002/sres.2731>
- Kaya, H. P. (2019). Türkiye’de denetim alanında yazılmış olan doktora tezlerinin değerlendirilmesi (1995-2018). *Karabuk University Journal of Institute of Social Sciences*, 9(9-2), 556-576.
- Kıllı, M. (2016). Türkiye’deki üniversitelerde adli muhasebe eğitimi ve lisansüstü çalışmalar üzerine bir inceleme. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12(16 Özel Sayı), 719-728.
- Kısacık, H. (2018). Adli muhasebe ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu kapsamında muhasebe bilirkişiliği. *Turkish Studies*, 13(15), 291-303.
- Kızıyalçın, A. (2020). TR dizinde taranan üniversite ve muhasebe finansman dergileri ile lisansüstü tezlerde çağdaş maliyetleme yöntemleri (2010/2019). *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 156-175.

Koç, B. ve Yüncü, A. B. (2020). Muhasebe alanında 2004-2018 yılları arasında hazırlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Muhasebe Enstitüsü Dergisi*, (62), 63-75.

Koçyiğit, S. Ç. ve Şenay, F. (2018). 1978-2018 yılları arasında Türkiye’de sağlık yönetimi anabilim dalı/bilim dalında muhasebe ve finansman alanında yazılan lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 21(2), 303-312.

Manning, G. A. (2005). *Financial investigation and forensic accounting* (2nd ed.). Boca Raton, FL: Taylor & Francis Group.

Martins, A. I., do Nascimento João, B. ve Marion, J. C. (2012). The profile of the accounting research about IFRS: A bibliometric review of international articles on the subject. *Revista Científica Hermes*, (7), 133-154.

Meriç, A. ve Erkuş, H. (2016). Türkiye’de bilirkişilik müessesesi bağlamında muhasebe meslek mensuplarının yaptığı uzman tanıklık faaliyetlerinin değerlendirilmesine yönelik bir araştırma. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 14(2), 317-340.

Moya, S. ve Prior, D. (2008). Who publish in Spanish accounting journals? A bibliometric analysis 1996-2005. *Revista Espanola de Financiacion y Contabilidad*, 37(138), 353-374.

Nalçın, K. ve Can, A. V. (2016). Bilgi felsefesi temelinde muhasebe araştırmalarının yönelimi: 2006-2012 yılları arasında Türkiye’de yapılan doktora tezlerinin analizi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(4), 165-187.

Newman, M. E. J. (2005). Power laws, Pareto distributions and Zipf’s law. *Contemporary Physics*, 46(5), 323-351. doi:10.1080/00107510500052444

NodeXL Programı. (2021). *Social Media Research Foundation*. <https://www.smrfoundation.org/nodexl/> adresinden erişildi.

Orhan, M. S. ve Öndeş, T. (2010). Muhasebe ve finansman konusunda yurtdışında yapılan doktora tezleri bibliyografyası– I. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 131-145.

Özbek, C. Y. ve Badem, A. C. (2018). Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi’nde yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizi (2008-2017). *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 11(2), 216-247. doi:10.29067/muvu.361806

Özdemir, M. ve Yıldırım, M. (2017). Vergi davalarında adli muhasebenin rolü. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (76), 99-126.

Özkol, A. E. (2005). Bilirkişilik ve adli muhasebe. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 7(3), 69-80.

- Papatya, G. (2019). Türkiye örgütsel davranış disiplininde “nitelik” tartışması: Yazın vizyon hareketliliği ve etiyolojik bir yaklaşım. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(2), 578-595.
- Pazarçeviren, S. Y. (2005). Adli muhasebecilik mesleği. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 1(2), 1-19.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349.
- Selimoğlu, S. ve Altunel, M. (2019). Master/Phd theses prepared about financial statement fraud and fraud audit: Academic literature between 2008 and 2018. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 127-140.
- Singleton, T. W. ve Singleton, A. J. (2010). *Fraud auditing and forensic accounting*. Hoboken, NJ, USA: John Wiley & Sons, Inc.
- Şahin, E. T. ve Karaaslanoğlu, F. (2019). 2013-2018 yılları arasında Türkiye’de muhasebe alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *XXXVIII. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu* içinde (ss. 89-102). İstanbul: Muhasebe Enstitüsü.
- Taştan, H. (2018). *Adli muhasebe*. İstanbul: Okan Üniversitesi.
- Tektüfekçi, F. (2019). A Bibliometric Analysis of Industry 4.0-Focused Turkish E-Accounting Applications. *Procedia Computer Science*, 158, 602-608. doi:10.1016/j.procs.2019.09.094
- Telpner, Z. ve Mostek, M. S. (2003). *Expert witnessing in forensic accounting: A handbook for lawyers and accountants*. Expert witnessing. Boca Raton, Fla: CRC Press.
- Timofte, C., Tanasa, S.-M. ve Coca, D.-A. (2020). A bibliometric analysis of creative accounting research. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, 1(22), 96-102.
- Toraman, B. (2013). Anglo-Amerikan hukukunda mahkeme tarafından tayin edilen bilirkişiler. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (Hukuk Özel Sayısı), 115-129.
- Tosun, B. (2021). Davranışsal muhasebe literatürü üzerine bibliyometrik bir analiz: 1981-2020. F. S. Özdemir ve D. Kızıldağ (Ed.), *Davranışsal Muhasebe Teorik ve Ampirik Çalışmalar* içinde (ss. 43-68). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Ünal Uyar, G. F. (2018). Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi’nde kayıtlı “muhasebe hata ve hileleri” konulu tezlerin analizi. *Journal of Current Researches on Social Sciences*, 8(4), 511-526.

Ürgüp, S. E. (2020). Muhasebe alanında hata ve hile ile iç kontrol üzerine yazılmış lisansüstü tezlerin analizi (2009 – 2019). *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 21(2), 90-102.

Yalçın, H. ve Esen, M. (2016). *Bilim, teknoloji ve inovasyon çağında araştırma üniversitesi olmak*. (S. Burmaoğlu ve M. F. Sorkun, Ed.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Yazarkan, H. ve Yerdelen Kaygın, C. (2016). Mali nitelikli uyuşmazlık davalarında bilirkişilik uygulamasına karşı adli muhasebecilik: Ordu adliyesi örneği. *Business & Economics Research Journal*, 7(1), 161-180.

Yeşil, T. ve Akyüz, F. (2018). Muhasebe alanındaki ulusal doktora tezlerinin bibliyometrik analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20, 440-472.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. bs.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmazel, Ö. (2019). Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi'nin bibliyometrik analizi. *Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(1), 1-13. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/anadoluibfd/599776> adresinden erişildi.

Yükseköğretim Kanunu (1981). Çevrimiçi <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf>

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. (2021). *Ulusal Tez Merkezi Tez Türüne Göre İstatistikler*. Çevrimiçi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/IstatistikBilgiler?islem=4>

Zupic, I. ve Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472. doi:10.1177/1094428114562629